

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Insertiunile se adresează **ADMINISTRAȚIEI** Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA
se adresează **REDAȚIEI** Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Legământ de viață și pace

Dumnezeu zice — prin prorocul Maleahi — că Legământul Lui cu Levi (preoții Vechiului Testament) este „legământ de viață și pace” (2, 4—5). Dar nu numai legământul cu Levi, ci toate celelalte legăminte sînt legăminte de viață și pace: legământul cu Adam, legământul cu Noe, legământul cu Avraam, legământul cu Moisi, care toate prevesteau legământul cel veșnic în Iisus Hristos. Legământul dintre Dumnezeu și noi este legământ de viață și pace în primul rînd pentru că prin el se vestește pacea dintre noi și Dumnezeu, pace încheiată definitiv prin jertfa pe cruce a Domnului nostru Iisus Hristos. El este legământ de viață și pace și pentru că prin el se vestește pacea launtrică, pacea stabilită prin înfrîngerea păcatului și biruința virtuții în ființa și viața fiecăruia. El e legământ de viață și pace și în relațiile dintre oameni și popoare, căci el e legământul iubirii, care ne unește cu Dumnezeu și ne face frați întreolaltă. Toate popoarele pămîntului sînt chemate să trăiască întreolaltă în pace și înfrățire și împreună să făurească pe pămînt o viață îmbelșugată și fericită.

Legământul este oferta venită din partea lui Dumnezeu: El ne dăruiește viața și pacea. Pentru un credincios Dumnezeu, Iisus Hristos, este viața și pacea, este izvorul și susținătorul vieții și păcii. Dar legământul atrage după sine obligația pentru noi, creștinii, de a împlini voia lui Dumnezeu, care este spre viață și nu spre moarte. În Vechiul Testament Dumnezeu zice către poporul lui Israel: „Iată am pus înaintea ta viața și moartea, alege viața” (Deut. 30, 19). Deci omul, care are în față viața și moartea, e chemat de Dumnezeu să aleagă viața. Și de fapt, întotdeauna oamenii au avut de ales între viață și moarte și întotdeauna ei au dorit viața, viața în pace și belșug. În vremea noastră cuvîntul acesta este și mai clar, pentru că nu numai un om sau altul, un popor sau altul, ci omenirea întreagă se află în fața primejdiei de a fi nimicită într-un război racheto-nuclear. Omenirea are, deci, o singură alternativă de salvare a vieții: pacea. Dacă războiul modern înseamnă moarte, pacea înseamnă viață din ce în ce mai înfloritoare. Eliberarea omenirii din primejdia războiului, eliberarea ei de sub povara cursei înarmărilor prin dezarmare generală și totală, și punerea energiei nucleare și a tuturor cuceririlor științei și tehnice, a tuturor resurselor pămîntului în slujba vieții, ar aduce pentru toate po-

poarele un belșug de bunuri materiale și culturale și o viață cu adevărat fericită. Atunci se va împlini cuvîntul Domnului, care zice că va binecuvînta mîncă și rodul muncii poporului și va fi belșug în toate și pentru toți: „Domnul te va copleși cu bunătăți, înmulțind rodul trupului tău, rodul turmelor tale și rodul pămîntului tău... Domnul îți va deschide comorara Lui cea bună, cerul, ca să trimită ploaie la vreme și ca să binecuvînteze tot lucrul mîinilor tale” (Deut. 28, 11—12).

Dumnezeu ne cheamă, întrucît El e „Dumnezeul vieții și păcii”, să fim, noi în-

șine, „făcători de pace” (Mt. 5, 9). Legământul Lui cu noi — încheiat în Iisus Hristos — este legământ de viață și pace. El ne obligă să luptăm pentru viață și pace. Este ceea ce ne aduce aminte a doua Adunare pancreștină pentru pace de la Praga, la care reprezentanții ai creștinilor din toate continentele și-au spus cuvîntul pentru dezarmare generală și totală, pentru pace și înfrățire între popoare. Să mergem pe calea păcii, împreună cu toate popoarele lumii, ca voia lui Dumnezeu, care e viață și pace, să se îplinească „precum în cer așa și pe pămînt”. N. M.

Noutăți africane

Datorită transformărilor de tot felul care au loc în zilele noastre, în ultimii ani pe harta lumii au apărut peste 50 de state noi. Dintre acestea peste 30 fac parte din continentul african.

Pentru a sublinia după cuviință transformările innoitoare care au loc astăzi în Africa, în urmă cu ceva mai bine de un an la Addis Abeba — capitala Etiopiei — a avut loc Conferința șefilor de state și guverne africane, de o mare importanță în viața Africii. Printre altele această Conferință a dus la crearea Organizației Unității Africane (O.U.A.), precum și la adoptarea Cartei acestei organizații, între ale cărei țeluri se numără întărirea unității și solidarității statelor africane, apărarea suveranității, integrității teritoriale și a independenței lor, eliminarea tuturor formelor de colonialism și neo-colonialism din Africa etc.

Din acest motiv, s-a hotărît ca ziua de 25 mai, cînd s-a încheiat amintita Conferință, să fie sărbătorită în chip deosebit, fiind declarată „Zi a eliberării Africii”.

Eliberate de stăpînirile străine, țările africane se străduiesc într-adevăr pentru emanciparea sau ridicarea lor multilaterală.

Astfel, de curînd a avut loc la Abidjan (Coasta de Fildeș) o conferință sub auspiciile U.N.E.S.C.O., care a reunit pe miniștrii învățămîntului din toate țările africane. Participanții la conferință au adoptat un plan de 20 de ani, care prevede generalizarea învățămîntului elementar în Africa pînă în 1980, prevăzîndu-se de asemenea, ca la această dată 20 la sută din copiii care termină învățămîntul elementar să urmeze mai departe cursurile învățămîntului mediu.

La Alger s-au întîlnit nu de mult tehnicienii din 10 țări africane pentru a discuta un plan prezentat de un grup de specialiști ai Organizației Națiunilor Unite privind construirea unei autostrăzi care va străbate pustiuul Sahara, din direcția Nord-Sud. Această șosea costă aproximativ 50 milioane dolari, iar construirea ei va însemna o mare binefacere pentru viața economică a Africii.

În cursul lunii martie a. e. la Accra (Ghana)

a fost făcut cunoscut planul septenal de dezvoltare economică a Ghanei, care constituie prima fază a unui plan mai larg, în trei etape, în vederea industrializării țării.

Semnificative sînt și alte noutăți africane, ca de pildă:

La Alger a fost terminată construcția primei rafinării algeriene de petrol, una din cele mai mari din Africa;

Au fost deschise primele magazine de stat cu mărjuri de larg consum la prețuri fixe.

La Addis-Abeba (Etiopia) și-a deschis porțile prima universitate a țării: „Universitatea Haile Selassie I”.

La Bamako (Mali) a fost creată prima școală pentru pregătirea lucrătorilor în domeniul sănătății publice.

La Conakry (Guinea) a fost dată în funcțiune cea mai mare întreprindere tipografică din Africa;

A fost înființată prima școală de ziaristică guineză;

A fost creată organizația de stat pentru prospectarea și exploatarea metalelor prețioase.

La Cairo (R.A.U.) a fost construit primul avion cu reacție.

Tot în această țară s-a încheiat prima etapă a lucrărilor de construire a marelui baraj pe fluviul Nil de la Assuan.

La Dakar (Senegal) a fost făcută prima experiență științifică pentru cercetarea razelor cosmice și anume lansarea unui stratosfat cu aparataj special la înălțimea de 30 km.

La Khartoum (Sudan) a fost pusă în funcțiune prima fabrică de zahăr.

La Lagos (Nigeria) va fi terminat în curînd podul peste fluviul Niger, care va fi cel mai mare pod din Africa, avînd o lungime de 1,403 km.

Acestea și încă alte asemenea date ne arată că țările africane, eliberate de colonialism, se ridică tot mai mult spre binele popoarelor lor.

Bucuros de aceste progrese, poporul nostru sprijină multilateral aceste țări așa cum s-a văzut, de pildă, și la Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare, care a avut loc în primăvara aceasta la Geneva, în cadrul căreia reprezentanții Țării noastre au făcut prețioase propuneri care vin în ajutorul țărilor în curs de dezvoltare.

ȘTIRI

Duminică, 17 mai a. c., zeci de mii de persoane, venite din toate regiunile Greciei, au participat la „Marșul păcii” pe distanța Maraton-Atena (42 km), în favoarea dezarmării generale și pentru interzicerea armelor nucleare. Au luat parte și delegați ai partizanilor păcii din Anglia, R. F. Germană, Danemarca, Norvegia, India etc. Participanții purtau pancarte, pe care era scris: „Mai puține bombe, mai multe școli”, „Dezarmare generală și controlată”, „Prietenie cu vecinii din Balcani”, „Balcanii și Mediterana să fie denuclearizate”, „Autodeterminare pentru Cipru”. Marea manifestație pentru pace a poporului grec s-a încheiat seara cu un miting la Atena, unde au participat peste 100.000 de persoane. Vorbitorii — greci și din alte țări — au chemat la intensificarea luptei pentru dezarmare generală și totală și pentru interzicerea armelor nucleare.

I. P. Sf. arhiepiscop Makarios, președintele Ciprului, a adresat participanților la „Maratonul păcii” un mesaj în care se pronunță pentru autodeterminarea Ciprului și dezarmare generală.

★

Cu ocazia împlinirii vârstei de 80 ani, prof. Dr. D. D. Fuchs de la Leipzig, „nestorul teologiei germane” luterane din R.D. Germană, a fost sărbătorit pentru meritele sale în teologie și în activitatea bisericească și socială. La ședința festivă — ce a avut loc la Berlin — decanul Facultății de Teologie, prof. D. Erich Fascher, a acordat profesorului E. Fuchs titlul de „doctor de onoare” al Facultății. Prof. Dr. Walter Friedrich, președintele Consiliului Păcii, l-a distins pe sărbătorit cu medalia de aur a păcii, pentru contribuția sa la cauza păcii. De asemenea a primit felicitări din partea guvernului R. D. Germane, pentru felul cum a sprijinit colaborarea creștinilor la dezvoltarea vieții celei noi în Germania răsăriteană.

★

Despre însemnătatea „Mișcării pentru dezarmare nucleară” din Anglia, condusă de canonicul J. Collins, periodicul britanic „New Statesman” scria în mai a. c. următoarele: „Dacă nu ar fi existat marșurile de la Aldermaston (organizate mai mulți ani de M.D.N.) o întreagă generație de englezi ar fi ajuns la maturitate fără să știe prea mult despre problemele externe și fără să le acorde importanța cuvenită... În momentul de față, și în mare măsură ca urmare a unor asemenea manifestații, generația tină este într-o largă proporție preocupată de viitorul Angliei, de viitorul întregii lumi. Faptul că am avertizat opinia publică față de primejdia războiului nuclear în loc s-o lăsăm să ațipească în mod confortabil, faptul că exemplul nostru a determinat manifestații și organizații similare în alte țări și faptul că M.D.N. a reușit să influențeze, — poate chiar într-o măsură vitală, politica partidului laburist — toate acestea constituie realizări pe care nu e cazul să le minimalizăm...”

★

Intors dintr-o călătorie în Anglia, Franța și S.U.A., președintele Bisericii luterane din Hessa (R.F. Germană), Martin Niemöller, a declarat în 9 mai a. c. la întrunirea de la Frankfurt pe Main, a Asociației celor ce refuză serviciul militar, că în aceste țări, ca și în lumea întreagă, există părerea că — în vreme ce toate țările vor pace — singură Germania Federală se pregătește de război. M. Niemöller a criticat presa vest-germană, care promovează războiul rece, în loc să sprijinească destinderea între Est și Vest, și a atacat proiectul adoptării de către guvernul federal a unei legi de „stare excepțională”, care reînvie măsurile din timpul hitlerismului (1933—1945).

★

La Stockholm a avut loc, în 24 mai a. c. un marș al partizanilor păcii. Participanții la marș purtau pancarte, care chemau la lupta pentru pace, pentru crearea unei zone denuclearizate în nordul Europei, împotriva armei atomice. Marșul s-a încheiat cu un miting, în care s-a subliniat necesitatea unității forțelor iubitoare de

pace din țările nordice, importanța unei zone denuclearizate în această regiune și a luptei pentru interzicerea armelor nucleare și pentru realizarea de noi pași spre dezarmare totală.

În slujba sănătății

În a doua jumătate a veacului trecut, printre animatorii vieții culturale din cetatea de sub poalele Timpei, un loc de seamă a ocupat fără doar și poate și protopopul Ioan Petric.

Remarcat și apreciat, încă din vremea studiilor, de episcopul Vasile Moga, pentru nepotolita sete de carte și grava lui seriozitate, protopopul Ioan Petric — după acumularea unor frumoase și temeinice cunoștințe teologice, filozofice și juridice — se dăruiește cu abnegație dar și cu o rară energie, ce l-a caracterizat până la adinci bătrânețe, slujirii binelui obșteșc.

Din anul 1839, cind a fost ales preot la biserica „Sf. Nicolae” din Scheii Brașovului și pînă a proape de sfîrșitul vieții sale (a murit în anul 1903, în vîrstă de 87 de ani), a fost un neobosit ostenitor pe toate tărîmurile vieții sociale. Paroh și apoi protopop, profesor și prieten devotat al profesorilor, în sensul major al prieteniei, jertfînd din ale sale pentru susținerea materială a profesorilor de la școlile românești, membru fondator și activ al unor Societăți culturale, creator de stipendii, din punga personală, pentru studenții săraci și silitori, protopopul Ioan Petric s-a evidențiat și printr-o vie și rodnică activitate

desfășurată în cadrul luptei împotriva slăbiciunilor și viciilor care subminează sănătatea omului. Chemat și îndreptățit era să ducă această luptă prin însăși natura sacerdoțiului său, dar adinca sa dragoste de popor și păstoriții săi îl îndemna la o și mai statornică și intensă dăruire pe lăgașul acestei misiuni de rară frumusețe morală.

Pe linia acestor preocupări, împreună cu profesorul Gavriil Munteanu, directorul gimnaziului românesc din Brașov, tipărește o cărticică intitulată „Infricoșatele stricăciuni ale beuterei de vinars-rachiu”, care cuprinde o seamă de culegeri și reproduceri, avînd ca scop stîrpirea patimei beției de rachiu. În această cărticică de 32 de pagini, apărută la Brașov (ediția II-a din anul 1868 se află în Biblioteca-Muzeu de lingă biserica „Sf. Nicolae” din Brașov), după ce se face o vibrantă „Chiemăciune” la înfrînarea de băuturi spirtoase, se enumără, într-un capitol aparte, „Rarele folosuri ale beției” și se arată uriciunea ei sub titlurile: „Testamentul unui bețiv”, „Vinarsul și praful de pușcă” (o labulă), „Infricoșata icoană a ticăloșiei de rachiu”, după care urmează un mic „tratată” despre vinars, sub titlul: „Despre istoria vinarsului”, compartimentat în șapte „părți”.

Protopopul Ioan Petric înființează o societate de cumpătare și compune statutele pentru această societate.

Dintru început s-au înscris 42 de membri în societatea de înfrînare, dar după cîțiva ani asociația s-a destrămat.

Pr. Iuliu Ișa

Sf. Prooroc Ilie Tesviteanul

Profeții sau proorocii Vechiului Testament au fost cei mai de seamă trimiși ai lui Dumnezeu și învățători ai poporului biblic, care au păstrat și au apărut credința într-un singur Dumnezeu, pregătind astfel calea pentru Testamentul cel Nou, adică pentru Iisus Hristos.

Ei au avut două misiuni: pe de o parte ei erau aceia prin care Dumnezeu își împărtășea voința Sa și care predicau poporului israelitean întoarcerea la calea cea adevărată și vesteau venirea lui Mesia. Predica lor era însoțită de multe ori și de minuni.

Toți profeții au fost chemați la misiune direct de Dumnezeu. Ei făceau parte din diferite seminții ale lui Israel și din diferite pătri sociale. Sfînta Scriptură ne vorbește de un număr destul de mare de profeți. Șirul lor începe cu Moise și se sfîrșește cu Maleahi. De obicei ei se împart în două grupe. Din prima fac parte profeții care și-au scris cuvîntările rostite către popor, fiind numiți și profeți noi. Aceștia sînt în număr de 16 și anume 4 profeți mari: Isaia, Ieremia, Iezechiel și Daniil și 12 mici: Osea, Ioil, Amos, Obadia, Iona, Miheia, Naum, Avacum, Sofonie, Agheu, Zaharia și Maleahi. Din a doua grupă fac parte profeții care nu și-au scris cuvîntările, ei fiind numiți și profeți vechi. Intre ei se numără: Samuel, ultimul judecător, Gad, Natan (în vremea lui David), Ahia din Șilo (în vremea lui Solomon), Ilie cu ucenicul său Eliseu și mulți alții.

Intre aceștia din urmă se numără la loc de cinste Sf. Prooroc Ilie, de loc din Tesba Galaadului. Activitatea sa profetică s-a desfășurat în secolul IX î.Hr. în vremea domniei regelui Ahab din Samaria. Regele acesta era un om încărcat de fărădelegi și de păcate. Tot așa era și soția sa Isabela. Ei au părăsit închinarea către un singur Dumnezeu, ridicînd temple și jertfelnice zeului Baal și Zeitei Așera. Din pricina iărădelegilor lor, proorocul Ilie le-a prevestit că Dumnezeu nu va mai da ploaie pe pămînt. El s-a retras apoi într-un loc ascuns lingă pîriul Cherit, nu departe de Iordan. Acolo îi aduceau corbii piine și carne, în fiecare dimineață, iar apă bea din pîriu. Secînd pîriul din pricina lipsei de ploaie, Domnul i-a poruncit să se îndrepte spre Sarepta Sidonului, căci poruncise unei femei văduve să-i dea de

mîncare. Dar, în casa acelei femei n-a găsit decît o mînă de făină și puțin untdelemn, din care voia să facă o azimă pentru ea și fiul ei și apoi să moară. Ilie o încurajează, spunîndu-i că Domnul a rînduit ca făina și untdelemnul ei să nu se sfîrșească pînă cînd va da iar ploaie pe pămînt. Și s-a întîmplat după cuvîntul lui. Dar, la scurtă vreme s-a îmbolnăvit fiul acelei femei și a murit. El a fost înviat însă de Domnul prin rugăciunea proorocului Ilie.

În cel de al treilea an al acelei secete, Domnul i-a poruncit lui Ilie să se arate regelui Ahab. Făcînd aceasta, proorocul i-a cerut lui Ahab să adune pe muntele Carmel întreg poporul, împreună cu cei 450 de preoți ai zeului Baal și cu cei 400 de profeți ai zeitei Așera. După ce s-au adunat acolo au cerut să i se dea doi viței, unul pentru preoții păgîni, iar altul pentru sine, ca să-i pregătească pentru jertfă, dar să nu pună foc pe ea, ci fiecare să cheme și să roage pe Dumnezeul lor să le aprindă jertfa. Preoții lui Baal au făcut după cuvîntul lui Ilie, rugîndu-se îndelung zeilor lor, dar rugăciunea lor a rămas zadarnică. În spre seară, Ilie a luat 12 pietre din care a făcut un jertfelnic, pe care a pus lemne, iar deasupra vițelul cel tăiat. Apoi, a rostit o rugăciune scurtă către Dumnezeu. Atunci a căzut foc de la Domnul care a mistuit întreagă jertfa.

Poporul, cunoscînd acum care este adevăratul Dumnezeu, a ucis pe toți preoții lui Baal. Indată după aceasta, Domnul a trimis și ploaie.

Din pricina uciderii preoților lui Baal, regele Ahab și soția sa au prins și mai multă ură împotriva lui Ilie, voind să-l ucidă. De aceea, el s-a retras în munții Horeb, unde a locuit într-o peșteră. De acolo, Domnul l-a trimis să meargă spre a unge prooroc în locul său pe Eliseu. Apoi, l-a trimis să-l mustre pe Ahab pentru că rînduise, prin soția sa, uciderea unui locuitor cu numele Nabot, ca să-i răpească și să-i stăpînească o vie. Proorocul i-a prezis că pentru această fărădelege va fi ucis atît el, cît soția sa, lucru ce s-a și întîmplat nu peste mult.

La scurtă vreme după săvîrșirea acestor fapte minunate, trecînd împreună cu ucenicul său Eliseu — Iordanul, pe care l-a despărțit în chip minunat în două cu mantia sa —, s-a îndreptat spre

pustie. Dar „iată că pe neașteptate un car de foc cu cai de foc a trecut printre ei și Ilie s-a suit la cer într-un vârtej de vînt” (II Regi II, 11). În timp ce era ridicat spre cer i-a căzut mantia, care a rămas lui Eliseu, despărțind și el cu ajutorul acesteia apele Iordanului. Acesta a continuat apoi lucrarea profetică a lui Ilie, fiind socotit de toți ca urmaș al său.

Sf. Ilie a fost unul dintre cei mai mari prooroci ai Vechiului Testament. Vrednicia lui s-a arătat în curajul cu care a muștră fărădelegile regelui Ahab și ale soției sale, în faptele minunate pe care le-a săvîrșit, în lupta pe care a dus-o împotriva cultului idolesc și a preoților lui Baal și Așerei și prin jertfa adusă pe muntele Carmel, prin care a reșezat cultul Dumnezeului celui adevărat al lui Israel. Noul Testament ne spune că la Schimbarea la Față s-a arătat împreună cu Moise, vorbind cu Mîntuitorul (Mat. XVII, 3).

De aceea, Biserica creștină îl prăznuiește în fiecare an la 20 iulie. Să-l rugăm deci și noi să mijlocească la Dumnezeu și la Iubitorul Său Fiul ca să dăruiască tuturor milă, iar lumii pace și bunăînțelegere.

M. Păcuroriu

„Mireazma lui Hristos”

(II Corinteni 2, 15).

Prin mireazmă sau balsam, cum se mai zice uneori, înțelegem de obicei un miros puternic și plăcut, răspîdit mai ales de unele flori sau de unele substanțe aromatice. Iubim cu toții natura, florile, și știm cum unele dintre ele, ca de pildă lăcrămioarele, unele soiuri de trandafiri, florile de salcîm, de tei și altele răspîdesc în jurul lor un miros sau o mireasmă care ne îmbată parcă, ne înveselesc, ne odihnesc, ne descrețesc fruntea, ne dau sănătate, de care, în sfîrșit, nu ne-am mai despărți. Mai mult, credincioșii noștri zic despre unele flori, ca de pildă despre busuioc, că „te sfîntesc” prin mirosul lor. La fel putem spune despre smîrnă și tămîie, aceste substanțe aromatice folosite în biserică, atît de plăcut mirositoare.

Plecînd de la aceste realități, precum și de la imaginea împrumutată din obiceiul roman ca la întoarcerea din luptă înaintea carului de triumf să se ardă diverse arome frumos mirositoare, care pentru învingători era simbolul slavei — Sf. Apostol Pavel, după ce a scăpat de o seamă de neajunsuri în grelele sale călătorii, spune în epistola II către Corinteni: „Drept aceea, mulțumim lui Dumnezeu, celui ce ne face pe noi pururea biruitori întru Hristos și revarsă prin noi mireazma cunoștinței Sale în tot locul. Căci pentru Dumnezeu noi sintem mireazma lui Hristos” în lume (II Cor. 2, 14—15).

Folosind deci minunatele imagini luate din lumea florilor și a substanțelor aromatice împrăștiatoare de desfătătoare mirezme, Sf. Apostol Pavel ne arată că și Mîntuitorul Iisus Hristos a răspîdit în lume o astfel de mireazmă, desigur mult superioară, și răspîndește prin fiecare urmaș al Său, în fiecare din aceștia trebuind să fie o „mireazmă a lui Hristos”.

Este aceasta o imagine cum nu se poate mai frumoasă, mai gingașă, dacă se poate spune așa, dar care angajează profund viața noastră, a fiecărui creștin. Că adică, așa cum florile, așa cum diverse arome răspîdesc în jurul lor deosebit de plăcută mireazmă, la fel, toți cei ce poartă numele lui Hristos, fiecare creștin trebuie să fie o sursă de mireazmă, fiecare trebuie să răspîndească în jurul său o atmosferă plăcută, înseninătoare, odihnitoare și ziditoare, după pilda sau după mireazma pe care și Iisus Hristos-Mîntuitorul nostru a răspîdit-o puternic în jurul Său. Căci, știm cu toții, că de neîntrecută mireazmă a lui Iisus Hristos erau deplin cuprinși toți aceia care îl urmau pe cărările Palestinei.

„Mirul” care produce această mireazmă — zice Sf. Ioan Gură de Aur — este în puțința noastră

a ni-l cîștiga, căci nu trebuie să-l comandăm „nici din Arabia, nici din Etiopia, nici din Persia (țări vestite în vechime prin exporturile lor de produse aromatice), nici nu trebuie cumpărat cu aur, ci cu intenție bună și cu credință sinceră”. Și tot Sf. Ioan Gură de Aur arată precis că „mirul acesta nu pămîntul îl produce ci virtutea, iar planta care îl produce nu se veștejește niciodată, ci este mereu verde și acest mir face cinstiți pe cei care îl posedă”.

Așadar, virtutea, dragostea fierbinte de semeni, izvorită din dragoste curată de Dumnezeu, lucrarea continuă a binelui sub toate formele posibile este floarea sau substanța minunată care produce „mireazma lui Hristos”.

Intr-adevăr, creștinul plin de virtute, creștinul îmbrăcat în dragoste, creștinul iubitor de pace și lucrător pentru pace, creștinul harnic și cinstit, creștinul sincer și curat la inimă, creștinul iubitor de adevăr și gata a fi cît mai de folos semenilor și societății în care trăiește, și, în sfîrșit, orice om care este mereu gata spre înfăptuirea de lucruri bune, împodobit cu o viață cinstită și curată, nu este indiferent pentru cei în mijlocul cărora trăiește, ci stîrnește în jurul său adevărate unduiri înmirezmate, un fel de melodie tainică și minunată, stîrnește dragostea și pacea, determinînd și pe alții să facă la fel. Căci este bine știut că exemplele bune sînt totdeauna mai gata de urmat decît cele mai frumoase cuvinte.

„În unirea și în dragostea noastră armonioasă — învîta Sf. Ignatie Teoforul încă în primii ani ai creștinismului — este cîntat Iisus Hristos și fiecare din voi în parte să fiți un cor, pentru că, fiind armonioși în bună înțelegere și primind de la Dumnezeu tonul, în unire să cîntați într-un glas prin Iisus Hristos Tatălui, ca să vă asculte și prin faptele bune pe care le faceți să cunoască că sînteți membre ale Fiului Său”.

Frumoase povești despre felul cum trebuie să fie un creștin, un urmaș al lui Hristos, purtător de mireazmă spirituală, găsim și în alte scrieri rămase tot din primele decenii ale creștinismului. „Să fii curat cu inima și bogat cu duhul” se spune în epistola lui Barnaba, să avem adică din belșug bogății spirituale, înțelepciune multă și pricepere, un suflet fierbinte, încălzitor și pentru cei din jur. „Păstrează simplitatea și nevinovăția și fii ca pruncii care nu cunosc răutatea care dă pieirii viața oamenilor”, citim în Păstorul lui Herma. Iar în epistola către Diognet se arată că „fericirea nu constă în a domni peste aproapele, nici în a voi să ai mai mult decît necesarul, sau în a fi mai sus și a asupri pe cei de sub tine; nu în aceasta se arată cineva următor lui Dumnezeu, căci acestea sînt în afară de Majestatea Sa, ci cine ia asupra-și povara aproapei, cine este gata de a ajuta pe cel mai slab din țaria lui, cine dă celor lipsiți din toate cele ce a primit de la Dumnezeu și se arată ca Dumnezeu pentru cei cărora le ajută, acela e următor lui Dumnezeu”. „Să ne întoarcem degrabă la ținta păcii, care ne-a fost dată de la început, să ne îndreptăm privirea către Părintele și Creatorul lumii întregi și să ne alipim cu tărie de mărețele și covârșitoarele Sale daruri și binefaceri ale păcii” — scria și Clement în prima epistolă pe care o trimitea Corintenilor.

Acestea sînt doar cîteva elemente care făceau pe primii creștini, de pildă, să fie adevărate eaze înmirezmate de „mireazma lui Hristos” cea înviorătoare, luminătoare și dătătoare de viață în mijlocul lumii de atunci, care era apăsată de atîtea nedreptăți și fărădelegi. Cunoaștem cu toții credințele deșarte pe care Sf. Apostol Pavel le-a condamnat de atîtea ori, precum și orgiile de tot felul pe care patricienii romani, stăpînii lumii de atunci, le practicau, în timp ce milioane de sclavi erau considerați simple unelte de muncă, lipsite fiind cu totul de bucuria vieții.

Să ne străduim deci și noi să fim adevărați urmași ai lui Iisus Hristos, creștini în vorbe și în fapte, purtători de virtute, lucrători a tot ce este

bun, plini de dragoste și de pace, cinstiți și harnici, căci acestea și încă altele asemenea lor sînt răspîditoare de o mireazmă total superioară a celeia a florilor și aromatei, de o mireazmă pe care Sf. Apostol Pavel a numit-o atît de frumos: „Mireazma lui Hristos”.

În felul acesta vom aduce contribuția noastră la strădania popoarelor pentru construirea unei vieți mai bune, pentru pace.

Gh. Papuc

Despre împlinirea poruncilor

Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, după învierea Sa din morți, trimișindu-i pe sfinții Săi Apostoli la propovăduire, le-a zis: „Mergînd, învîțați toate neamurile, botezîndu-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh, învîțîndu-i să păzească toate cîte v-am poruncit vouă” (Matei 28, 19—20). În aceste cuvinte se arată că, cel botezat în numele Sfîntei Treimi, datorie are să îplinească poruncile lui Dumnezeu, și întru acestea poate nădăjdui mîntuirea sa.

N-a zis Fiul lui Dumnezeu ca Sfinții Apostoli să-i învețe pe cei ce aveau să creadă în El ca pe unele porunci să le îplinească iar pe altele să le treacă cu vederea, ci a zis: „Învîțîndu-i să păzească toate cîte v-am poruncit vouă”. Deci, cînd zice: „Toate cîte v-am poruncit vouă”, Domnul n-a lăsat afară nici o poruncă, ci pe toate le-a numit, căci toate ne sînt date nouă spre mîntuire.

Bine zice Sfîntul Vasile cel Mare că: „Dacă nu toate poruncile ne-ar fi fost nouă de folos spre cunoștința mîntuirii, nu s-ar fi scris toate poruncile, nici nu s-ar fi zis că este de trebuință ca să se îplinească toate”.

Ca un cunoscător al tainelor lui Dumnezeu, Sfîntul Maxim Mărturisitorul învîță că: „Toate poruncile Domnului ni s-au dăruit nouă. De vom nesocoti, așadar, fie și numai una, ni se va deschide îndată calea păcatului opusă ei”.

A spus, și în altă împrejurare, Domnul nostru Iisus Hristos, către cei ce îl ascultau: „Cînd veți face toate cele poruncite vouă, ziceți: slugi netrebnice sintem! Ce eram datori să facem am făcut” (Luca 17, 10). Și în aceste cuvinte se arată datoria de a împlini noi toate poruncile lui Dumnezeu, de vreme ce se spune lămurit că cei ce „toate cele poruncite” le vor face, vor putea zice: „Ce eram datori să facem, am făcut”.

De aci înțelegem că nici de cum nu se va putea socoti între împlinitorii datoriei unul care a călcat sau a trecut cu vederea vreuna din poruncile lui Dumnezeu.

Dacă „slugi netrebnice sintem” trebuie să spună despre ei, după învîțătura Mîntuitorului, cei ce „toate cele poruncite” lor le vor face, oare se va mai putea numi pe sine „slujitor” al lui Dumnezeu unul care nu toate poruncile le îplinește, ci în chip voit trece cu vederea pe cele mai greu de îndeplinit? La întrebarea aceasta răspunde Insuși Cel ce a rînduit împlinirea tuturor poruncilor, cînd zice: „Oricine săvîrșește păcatul, rob este păcatului” (Ioan 8, 34). Cu el se unește Sfîntul Apostol Petru, care spune: „Ce te biruiește, aceea te stăpînește” (II Petru 2, 19) și Sfîntul Apostol Pavel, care învîță că numai cei ce au părăsit păcatul pot fi robi ai lui Dumnezeu (Rom. 6, 11—23).

Potrivit cu acestea, slujbă aduce lui Dumnezeu numai împlinitorul tuturor poruncilor lui Dumnezeu, pe cînd cel ce cu voia calcă sau trece cu vederea vreuna din cele de Dumnezeu poruncite, acela, săvîrșind păcatul, se face pe sine neascultător al poruncii dumnezeiești și slujitor al păcatului, după cuvîntul cel zis de Iisus Hristos: „nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona” (Matei 6, 24).

Cine se străduiește pentru împlinirea tuturor poruncilor lui Dumnezeu, acela, cu siguranță, voia lui Dumnezeu o caută întru împlinirea poruncilor, dar cel ce pe unele porunci ale lui Dumne-

(Continuare în pag. 4)

Despre împlinirea . . .

(continuare din pag. 3)

zeu le împlinește, iar pe altele le trece cu vederea, nici cînd i se pare că face voia lui Dumnezeu, n-o împlinește cu adevărat, ei așa a sa voie proprie o face. Despre aceasta mărturisește un părinte îmbunătățit, care spune: „De face cineva voia lui Dumnezeu, urmînd voli proprii, nu este pentru Dumnezeu lucrul lui”. Aceasta înseamnă că, propria sa voie o urmează și o slujește oricine care nu ia aminte la toate poruncile lui Dumnezeu ca să le împlinească, deci unul ca acesta nu este slujitor al lui Dumnezeu, ci slujește volii și părerii sale proprii.

Cunoștea și Sfîntul Marcu Ascetul oameni de aceștia, care în loc să împlinească poruncile lui Dumnezeu fără deosebire, urmau mai mult propriei lor voințe. Ca străin de slujirea lui Dumnezeu și călcător de lege înfățișează și Sfîntul Apostol Iacob pe oricine care nu împlinește toate poruncile lui Dumnezeu, de vreme ce zice: „Cine va păzi toată legea, dar va greși într-o singură poruncă, s-a făcut vinovat față de toate poruncile; căci Cel ce a zis: să nu desfrînezi, a zis și: să nu ucizi. Și de nu desfrînezi, dar ucizi, te-ai făcut călcător legii” (Iacob 2, 10—11).

Același gînd îl vădește și Sfîntul Vasile cel Mare, spunînd: „Ce folos îmi este de alte isprăvi, fiind că de voi numi „nebu” pe un frate, vinovat mă fac gheenei? (Matei 5, 22). Ce folos îmi este de cei mulți a fi slobod iară de unul să fiu ținut în robie? Fiind că „cel ce face păcatul”, zice Domnul, „rob este păcatului”. Ce folos îi este din multele nepățimiri celui ce cu o patimă își strică trupul?”

La fel învață și Sfîntul Atanasie cel Mare, în cuvintele: „precum pasărea, măcar deși nu cu tot trupul, ci numai de un picior s-ar prinde, apoi tot sub stăpînirea celui ce a pus lațul este; așa și noi”, de vom fi prinși numai într-un păcat mic, tot sub stăpînirea păcatului sintem.

Pentru o cit mai bună înțelegere a acestui adevăr, să ne aducem aminte de cele ce se istorisesc în Sfînta Evanghelie despre spălarea picioarelor, pe care a făcut-o Domnul ucenicilor Săi. Sfîntul Evanghelist Ioan arată că a venit Iisus la Simon Petru ca să-i spele picioarele. Acesta, însă, a zis: „Doamne, Tu să-mi speli mie picioarele?” (Ioan 13, 6). La aceasta „a răspuns Iisus: Ce fac eu, tu nu înțelegi acum, dar vei înțelege după aceasta” (Ioan 13, 7). Stăruind în gîndul de mai înainte „Petru a grăit: Nu, niciodată nu-mi vei spăla picioarele” (Ioan 13, 8). „Iisus a răspuns: Dacă nu te voi spăla, nu ai parte cu mine” (Ioan 13, 9).

Dînd răspuns celor ce pun întrebarea că, oare fără de folos le este împlinirea numai a unor porunci celor ce nu pe toate le împlinesc?, Sfîntul Vasile cel Mare, făcînd pomenire de Sfîntul Apostol Petru, zice: „La aceasta bine este ca să pomenim pe fericitul Petru, care, după atît de multe isprăvi, și încă chiar dumnezeiești, apoi numai pentru una a auzit: „de nu te voi spăla pe tine nu ai parte de mine”. „Voi lăsa a zice”, spune mai departe Sfîntul, „cum că nici aceea singură nu avea semn de lenevire sau de nebăgare în seamă, ci era arătare de cinste și de cucernicie”.

Același spune: „De va zice cineva, scris este: „Tot cel ce va chema numele Domnului se va mîntui” (Rom. 10, 13), drept aceea destul este și singură chemarea numelui Domnului ca să mîntuiască pe cel ce îl cheamă”. Să auză unul ca acela pe Domnul care zice: „Nu tot cel ce-mi zice: Doamne Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui celui din ceruri” (Matei 7, 21).

Spre a ne așeza în minte și a ne lega de inimă adevărul că toate poruncile lui Dumnezeu trebuiesc împlinite, Sfînta Biserică, în rînduile sale de slujbă, ne face zilnic, în repetate rînduri, îndemnul: „Toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm”. Din acest îndemn înțelegem că avem datoria să ne trăim viața în așa fel încît ea

să fie o slujbă adusă lui Dumnezeu. Așa ne învață iubitorii de Dumnezeu, dintre care unul zice așa: „Orice plănuire a ta s-o începi cu Cel ce este începutul a tot binele, ca să fie după voia lui Dumnezeu ceea ce ai de gînd să faci” și iarăși: „Nu cugeta și nu face nimic fără un scop plăcut lui Dumnezeu. Căci cel ce călătorește fără scop, va osteni în zadar”.

Poruncile lui Dumnezeu, — prin a căror împlinire toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu o dăm, — trebuie să le împlinim din iubire față de Dumnezeu și întru smerenie. Numai cel ce le împlinește așa poate să le împlinească pe toate. Cine, însă, face deosebire între o poruncă și alta, pe una împlinindu-o și pe alta lăsînd-o neîmplinită sau pe aceeași uneori împlinind-o iar alteori călcînd-o, acela încă n-a pus început urmării lui Hristos, întru lepădarea de sine, potrivit cuvîntului care zice: „Dacă vrea cineva să vină după mine, să se lapede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să-mi urmeze” (Luca 9, 23).

„Cruce” este voința pregătită pentru orice osteneală legată de împlinirea poruncilor lui Dumnezeu. Această osteneală n-o poate îmbrățișa cel ce nu s-a lepădat de sine, nici cel care n-a ajuns să iubească pe Dumnezeu mai mult decît odihna, comoditatea sau plăcerea.

Cine rămîne încă numai la ce poate făptui din fire (Matei 5, 46—47) și fără osteneală, sau caută numai o dreptate dinafară, ca să placă oamenilor (Matei 5, 20), acela nu-l are pe Mîntuitorul ca învățător, nici nu va fi în stare să împlinească vreodată toate poruncile lui Dumnezeu.

Unele ca acestea știindu-le și în fața lor cercetîndu-ne, de vom găsi viața noastră cu lipsuri în ceea ce privește împlinirea tuturor poruncilor lui Dumnezeu, cu smerenie să ne recunoaștem neputința și să înmulțim rugăciunea, cerînd de la Dumnezeu harul și puterea de a pune începutul cel bun, întru străduința de a împlini toate poruncile cele date nouă spre mîntuire, ca să putem zice și noi, cu cei ce toate le împlinesc: „ce eram datori să facem, am făcut” (Luca 17, 10), iar aceasta întru slava Sfîntei și Celei de o ființă și de viață Făcătoarei Treimi. Părintele Teofil

Despre harul dumnezeesc

Lucrarea sau puterea prin care Duhul Sfînt ne unește cu Hristos și lucrează în noi, împreună cu noi la mîntuirea noastră, se numește harul dumnezeesc. De aceea se spune că ne mîntuim prin har sau ne unim cu Dumnezeu prin har.

Această lucrare dumnezeiască numită „har” este comună tuturor celor trei persoane dumnezeiești, pornind ca orice lucrare din ființa dumnezeiască. Harul e ca razele ce se răspîndesc din „soarele dreptății”, care e Dumnezeu. De aceea este numit și har al lui Dumnezeu, sau mai ales al lui Hristos, căci Hristos îl trimite pe Duhul Sfînt în noi. El vine de la Tatăl prin Fiul în Duhul Sfînt. De aceea se zice: „Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi cu toți” (II Cor. XIII, 14). Sau: „Har vouă și pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos” (Gal. I, 3).

Harul mîntuitor este unul singur și el se dă tuturor. Însă după trebuința sau însușirea naturală a fiecăruia și după puterea lui de a primi, harul împlinește — pe lîngă lucrarea de mîntuire — și trebuința aceasta sau aceea și sporește însușirea pe care o are un credincios sau altul. Harul este o bogăție nesfîrșită de lumină și de putere dumnezeiască din care primește fiecare cit poate. Această bogăție de raze ale aceluiași izvor, se numește „dar” sau „daruri” ale Duhului Sfînt căci El lucrează, iar efectele produse în om se numesc „roade ale Duhului Sfînt”.

Unele dintre daruri sînt cu totul deosebite și neobișnuite, dîndu-se în cazuri cu totul rare. De aceea le numim azi cu un cuvînt aparte „harisme”. Astfel de harisme, ca cea a proorociei, a vindecărilor și altele, erau dese, mai ales la începutul Bisericii, căci prin ele Dumnezeu ajută la răs-

pîndirea creștinismului. Cu deosebire despre aceste harisme vorbește Sf. Ap. Pavel în I Cor. XII.

Dintre darurile mai obișnuite sînt pomenite mai ales șapte, după Isaia XI, 2: 1. Înțelepciunea, 2. înțelegerea; 3. Sfatul bun; 4. Puterea; 5. Cunoștința; 6. Temerea de Dumnezeu; 7. Buna credință. Iar ca „roade ale Duhului” pomeneste Sf. Ap. Pavel următoarele: „dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blîndețea, înfrînarea poftelor” (Gal. V, 22).

Harul este necondiționat necesar pentru mîntuire, pentru că el pune începutul mîntuirii în noi și nu noi — prin stăruințele proprii. Aceasta înseamnă că harul ne vine în dar, de la Dumnezeu și nu pentru vrednicia noastră. Fără har nu putem face fapte de mîntuire.

Dar harul nu e de trebuință numai pentru a face începutul mîntuirii noastre, ci și după aceea. Creștinul nu se poate întări în bine niciodată în așa măsură, ca să nu mai aibă trebuință de har. Binele statornic și curăția deplină a credinciosului este un rod al conlucrării noastre cu harul. Dacă mîntuirea și slințirea înseamnă unirea noastră cu Dumnezeu prin har, se înțelege că pierderea harului înseamnă pierderea mîntuirii.

Harul este dăruit tuturor, căci: „Dumnezeu voiește ca toți să se mîntuiască și să vie la cunoștința adevărului” (I Tim. II, 4). Dar harul nu silește pe nimeni. Noi avem libertatea să-l primim, sau să-l respingem. „Iată Eu stau la ușă și bat, de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine” (Apoc. III, 20), zice Mîntuitorul. Afirmă deci, de voia liberă a noastră să primească harul sau nu, să ne mîntuim, sau nu. Cel ce primește harul și colaborează cu el în deplină libertate, acela se va mîntui.

Dacă credinciosul e dator să colaboreze în chip liber cu harul la mîntuirea sa, Dumnezeu așteaptă de la el credință și fapte bune, căci, precum trupul fără suflet este mort, așa și „credința fără de fapte, moartă este” (Iacob II, 26). Iar prin har, credință și fapte bune (virtuți) ne desăvîrșim viața „pînă ce vom ajunge toți ... într-un bărbat desăvîrșit la măsura vîrstei plinirii lui Hristos” (Efes. IV, 13—14).

Pr. N. Terchilă

† Preot Gheorghe Nicoară

În dimineața zilei de 29 mai 1964 a încetat din viață — după o scurtă dar grea suferință — octogenarul preot Gheorghe Nicoară.

Născut în 27 iulie 1883 în Luduș (Gheja), din părinții Ioan și Elena (învățătoari), școala primară a făcut-o în comuna natală, apoi liceul și Academia teologică în Blaj, terminînd în anul 1906.

Hirotonit și căsătorit în 1907 a fost numit paroh în Cucerdea, unde a zidit biserică. După 10 ani de activitate a trecut în parohia Aștinț, unde de asemenea a zidit o biserică. Autoritatea bisericăscă — prețuindu-i munca — l-a distins cu brîu roșu de meriț.

În anul 1936 a fost transferat în parohia Mihalț unde a funcționat pînă în 1956.

A fost un devotat slujitor al altarului, trăind o viață curată, cinstită și pașnică, pildă de atitudine preoțească și de conviețuire frățească și înainte de 1948.

În urma lui au rămas îndurerată soție Veturia și 5 fii.

Prohodirea s-a făcut în ziua de 30 mai, în biserică ctitorie a răposatului, de către preoții Marian Breazu, Cornel Moldovan, Mihailă Barna și Liviu Silveșan.

Au ținut panegirice toți preoții slujitori, precum și cîntărețul N. Munteanu.

În dangătul duios al clopotelor bisericii, corpul neînsuflețit al răposatului a fost ridicat de foștii enoriași și condus de mulțimea asistentă pînă la capătul satului, unde a fost urcat în mașină și transportat la Cluj pentru a fi înmormîntat.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!

Pr. Marian Breazu, Mihalț